

ELŐSZÓ

„*Munus et dilectio*”

Szolgálat és szeretet. Két olyan vonás, melyekkel e kötet szerkesztői, ismerve a 65. születésnapját ünneplő Főtisztelendő Dr. Kuminetz Géza atyát, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem rektorát, teológus professzort és kánonjogászt, mintegy kiragadva azokat személyének sokszínű gazdagságából, szeretnék az Ünnepelet röviden jellemezni.

A *munus* egyebek mellett feladatot, tisztséget, kötelezettséget és szolgálatot jelent. „Törvényes értelemben”, teszi hozzá Finály Henrik, szembeállítva az *officiummal*, „mely erkölcsi kötelezettséget jelöl”.¹ Nem mintha a *munus* nem járna együtt erkölcsi feladattal is. X. Piusz pápa is a *munus* kifejezést használva utalt saját egyházfői szolgálatára „*Arduum sane munus...*”, „Bizony terhes szolgálat...” kezdetű, 1904-ben, Szent József ünnepén kiadott motu proprio-jában, amellyel elrendelte a kánonjog kodifikációját.² A *munus* teológiai szakkifejezés is, amennyiben Krisztus hármasszolgálatára utal (*tria munera*), a prófétai, a papi és a pásztori küldetésére, melynek folytatója az egész egyház és sajátos módon a felszentelt pap. A „törvényes szolgálat” nem pusztán udvarias szíveség, hanem kifejezi a feladat jogi előírások általi rendezettségét, s az érintett szűkebb és tágabb közösség elvárását. Az Ünnepelet évekkel ezelőtt vállalta e terhes kötelezettséget, számos kockázattal és nehézséggel járó szolgálatot. Nem azért, mert személyes hasznot remélt tőle; hanem azért, mert a vezetés vállalása erkölcsi kötelesség is lehet, ha az ember alkalmasnak tudja magát és meghívást kap a feladatra.³ Azt, hogy a rektori megbízatást az Ünnepelet erkölcsi

¹ FINÁLY Henrik: *A latin nyelv szótára*. Budapest, Franklin, 1884. (Reprint kiadás: Budapest, Akadémiai Kiadó, 2002.) 1273.

² X. PIUSZ pápa: *Arduum sane munus. De Ecclesiae legibus in unum redigendis. Acta Sanctae Sedis*, Vol. 36. (1903–1904) 549–551.

³ ZLINSZKY János: *Keresztény erkölcs és jogászetiika*. Budapest, Szent István Társulat, ³2006. 184.

feladatként is megéli, jól mutatják az utóbbi években megjelent írásai, amelyek a vezetésről, a vezetés művészetéről, s a katolikus egyetemről, annak lényegéről és feladatairól szólnak. Itt kell megemlíteni azt a nagyon fontos tudományos küldetést is, amelynek során Rektor úr szakértő figyelemmel gondozza, adja ki azokat a generációkra visszanyúló munkákat, amelyek meghatározták a magyar kereszténység gondolkodásmódját, társadalmi szerepét, továbbá bizonyos értelemben megalapozták Egyetemünk jó hírét.

Aki vezető, az olykor megtapasztalhatja a vezető magányosságát is. Nem mintha ne venné körül munkatársak serege. A legfontosabb döntések súlya azonban az ő vállát nyomja, a végső felelősség az övé. Munkahelyi közösségének még azon tagjaival szemben is kénytelen valamelyest távolságot tartani, akik egyébként közel állnak hozzá. Mert a vezetés hierarchikus viszony, s a legközelebbi beosztottakkal szemben is az marad. Munkairányítás, ellenőrzés, szükség esetén felelősségre vonás – nem a baráti kapcsolat sajátosságai. S akik tisztelettel és udvariasan viszonyulnak hozzá, kérdés, hogy valóban önmagáért tisztelik és szeretik-e, vagy csak azért, mert főnökük. Mégis, az Ünnepektől tevékenységét sokunk tapasztalata szerint átjárja a valóban személyes szeretet ebben az alá-fölé rendeléses kapcsolatban is. A vele folytatott munkahelyi megbeszélés nem ritkán beszélgetésbe fordul; az eszmecsere gyakran az embertársra, annak lényé mélyére odafigyelő meghallgatássá és a belső tapasztalat megosztásává mélyül. Ilyenkor érezhetjük, hogy mennyire nem pusztán beosztott munkatársként tekint ránk, hanem az embert, az Isten képmását magán hordó, egyedi és megismételhetetlen személyt keresi bennünk. Ez már a szeretet, a *dilectio* szintje. Nem „hajlamból és szenvedéllyel” szeret (*amo*), hanem „tiszteletből” (*diligo*), ahogy Finály mondja,⁴ tehát önzetlenül, viszonzást nem várva, erényesen.

Kötetünk nemcsak a szerzők, hanem az egyetemi közösség tiszteletadása is. Köszöntjük vele azt, aki nemcsak munkahelyi vezetőnk, de „atyánk” is papi, lelkipásztori minőségében és akinek lelkiisége áthatja és formálja *universitasunkat*. Szívvel kívánjuk neki, hogy abban a nagy szellemi és lelki kalandban, amelyre a gondviselő Isten meghívta, őrizze meg csöndes derűjét és lelje meg boldogságát, hűségben és szeretetben végzett munkája pedig teremje meg örök életre szóló gyümölcsét.

A szerkesztők

⁴ FINÁLY i. m. 104. és 611.